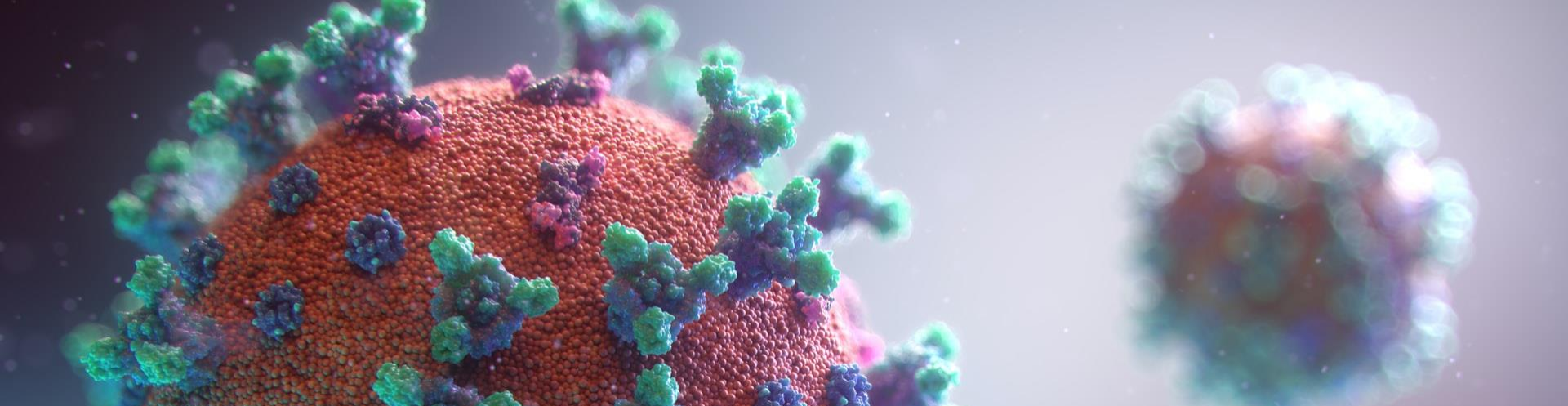

Wpływ załamania gospodarczego związanego z COVID-19 na finanse, sytuację zadłużeniową i płynnościową JST – wersja rozszerzona

Mariusz Gołaszewski – Prezes Zarządu Aesco Group Sp. z o.o.
<https://aesco.com.pl/zespolek/golaszewski>

Szanowni Państwo!

Specjalnie dla Państwa postanowiliśmy bezpłatnie udostępnić **nagranie z webinaru** z omówieniem niniejszej prezentacji.

Chcemy, aby także Państwo mieli możliwość przygotować budżet swojej Gminy, Miasta czy Powiatu przewidywane skutki zatrzymania gospodarki z powodu pandemii.

Nagranie dzieli się na dwie części:

 Omówienie najważniejszych zagadnień (slajdy 2-17) – **szczególnie ważne dla włodarzy!**

Nagranie dostępne pod adresem: <https://www.youtube.com/watch?v=T-7FuhqNQ9A>

 Pogłębienie wiedzy i możliwość szczegółowego omówienia Państwa sytuacji (od slajdu 18) – **ta część jeszcze bardziej zainteresuje skarbników!**

Nagranie dostępne pod adresem: <https://www.youtube.com/watch?v=ypQtCs3CYwY>

Mamy nadzieję, że materiały okażą się dla Państwa przydatne. Zapraszamy do oglądania!

Właśnie się zaczęło...

Zapraszamy na nagranie z omówieniem materiału pod adresem:

<https://www.youtube.com/watch?v=T-7FuhgNQ9A>

Gazeta Prawna **Poniedziałek**
12.05.2020 10:00 11:00

W miejskich kasach ziele pustką

FINANSY Samorządy w kwietniu dostały niemal o połowę mniej pieniędzy z PIT niż rok temu, MF uspokaja, że to częściowo efekt przesunięcia terminów rozliczeń. Ale przyszanje: wyniki budżetu centralnego też były zle

Marka Chętyński
Tomasz Zólcik
dgp@wp.pl

Jak sprawdził DGP, skala tąpnięcia w samorządowych dochodach z PIT za kwiecień jest bezprecedensowa. Spadek wynosi z reguły ponad 40 proc. w porównaniu z kwietniem 2019 r. W Warszawie, Lublinie i Bydgoszczy dochody z tego tytułu zmalały aż o 41 proc., w Katowicach – o 42 proc., we Wrocławiu – niemal 40 proc. Jeszcze bardziej dramatyczne spadki samorząd

odnotowały w przypadku CIT. Przykładowo Gdańsk w kwietniu ubiegłego roku otrzymał z tego tytułu ok. 47,3 mln zł, teraz – 5,4 mln zł. To spadek o 89 proc.

– To dramat – mówi Piotr Tomaszewski, skarbnik Bydgoszczy. – Z tak znaczącym obniżeniem wpływów z PIT miasto nie miało nigdy do czynienia – wtóruje mu Marcin Obłozą z wrocławskiego magistratu. Ministerstwo Finansów tłumaczy, że kwietniowe załamanie dochodów z PIT miało kilka przyczyn. Jedną to gorsza koniunktura w gospodarce. Ale nie tylko. Resort przesunął terminy rozliczeń obu podatków na koniec maja. Ci, którzy muszą podatek dopłacić, robią to zwykle w ostatniej chwili. Wicestanie się to miesiąc później niż rok temu.

– Przedstawiciele dużych miast, w których place są wyższe od średniej, a więc i liczba osób z dopłatami podatków jest stosunkowo duża, mówiąc o załamaniu wpływów z PIT, muszą brać pod uwagę to

przesunięcie – wskazuje rzecznik MF Paweł Jurek. Resort zwraca też uwagę, że choć w kwietniu wpływy z PIT mogły spaść, to rząd wyrównał ten ubytek samorządom większą subwencją ogólną. Do końca kwietnia wypłacił z niej o prawie 2,4 mld zł więcej niż rok wcześniej. Licząc subwencję plus wpływy z PIT, samorządy w tym roku dostały tyle, ile w poprzednim.

Ale taki układ – rosnące wydatki na subwencje przy spadających wpływach z podatków – oznacza, że w kwietniu budżet centralny zatrzęszał w szwach.

– Po kwietniu załamanie w dochodach budżetowych na pewno będzie i jesteśmy tego świadomi. Ryzyknie nie tylko ten rok będzie wyzwaniem, ale też kolejny. Poprawy sytuacji budżetowej możemy spodziewać się od 2022 r. – potwierdza w wywiadzie z DGP wiceminister finansów Piotr Patkowski.

Rozmowa z wiceministrem
Patkowskim A5
Tagi: wpływy z PIT, budżet A6

Dramatyczny spadek dochodów miast z podatków. "Koszmar! Za chwilę się utopimy"

Przemysław Jedlicki 11 maja 2020 | 11:56

Przemysław Jedlicki 11 maja 2020 | 11:56

Średnio o 40 proc. mniej niż rok temu dostały od rządu miasta z tytułu udziału w podatku PIT za kwiecień. – "Dramat" to najdelikatniejsze określenie, jakie przychodzi mi do głowy – mówi jeden z prezydentów.

Od początku pandemii koronawirusa prezydenci spodziewali się, że spadną dochody miast. Nastąpiło bowiem gwałtowne zamrożenie gospodarki, a jednocześnie wzrosły wydatki samorządów np. na dezynfekcję, wsparcie szpitali, maseczki dla mieszkańców, wynajem autobusów.

Mало kto spodziewał się jednak, że miejskie kasy opustoszeją tak dramatycznie. – Nie ma w tym przesady, część miast już przed epidemią miała poważne kłopoty, choć czasem skutecznie je ukrywano – mówi nam jeden z samorządowców.

W miastach zaczyna się finansowy koszmar

NAJCZĘŚCIEJ CZYTANE

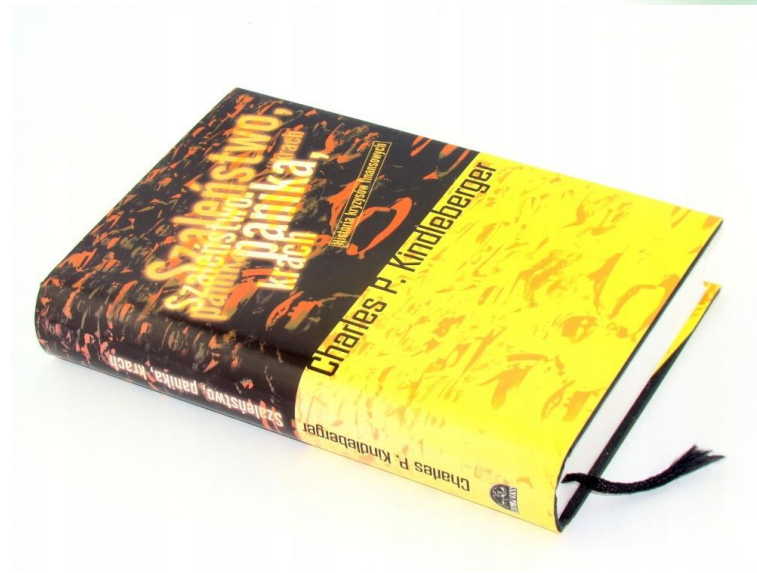
- ROZWIĄZANIE** 71 nowych przypadków zakażenia koronawirusem w woj. łódzkiej. W Radomiu zmarł 57-letni mężczyzna
- ROZWIĄZANIE** Bolesław na ugródki. Dziś w Katowicach "Nakazem" będą mogli zrobić interes życia
- ROZWIĄZANIE** Koronawirus w kopalniach. Minister z PSB zapowiedział, że górnicy są bezpieczni. Dział nie chce
- ROZWIĄZANIE** Smiertelny wypadek na DK88 w Bytomiu
- ROZWIĄZANIE** Trwa badanie centrum przeciwdziałającego w Katowicach Bytomie umiarkowania dla kierowców

Agenda

- Nowa normalność i inne następstwa kryzysów finansowych
- Omówienie scenariuszy rozwoju kryzysu COVID-19 i jego wpływu na finanse JST
- Omówienie sytuacji sektora bankowego w czasie kryzysu i nakreślenie ryzyk dot. utraty środków przez JST, a także braku dostępu do finansowania
- Inflacja - jej rola w wychodzeniu z długu i znaczenie negatywnych realnych stóp procentowych
- Główne ryzyka związane z kryzysem dotyczące JST: ryzyko płynności, ryzyko utraty zdolności kredytowej, ryzyko refinansowania, ryzyko cen długu
- Znaczenie przepisów z tarczy 1.0 i 4.0 dla budżetu, WPFu i sytuacji zadłużeniowej JST
- Opisanie kroków, jakie należy przedsięwziąć, żeby nie stracić płynności w 2020 roku i nie złamać wskaźnika z art. 243 ufp w latach 2021-2023

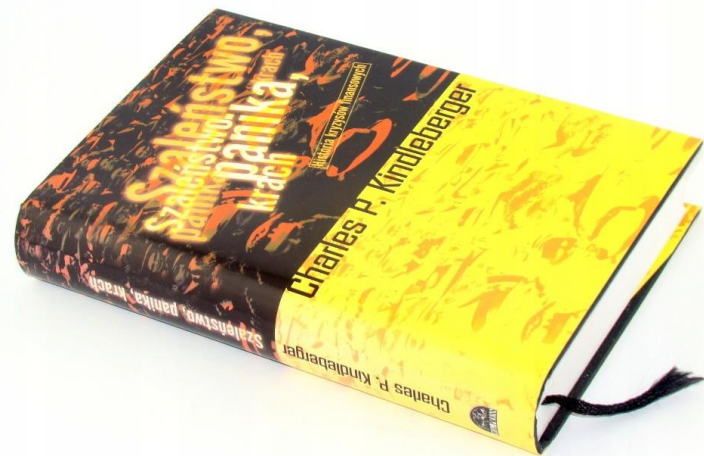
Mamy oficjalnie kryzys...

1. Kryzysy w gospodarce występują regularnie
2. Każdy z nich ma inną przyczynę, ale przebieg następuje według pewnego wzorca
3. Każdy kryzys powoduje zmiany społeczne i gospodarcze
4. Po każdym kryzysie ustala się tzw. „nowa normalność”

Nowe normalności po poprzednich kryzysach...

1. **Kryzys finansowy 2008:** Państwa ratują bankrutujące banki (nacionalizacja), „luzowanie ilościowe”
2. **Kryzys „strefy euro” 2011:** EBC skupuje obligacje Państwa bankrótów, „luzowanie ilościowe”, negatywne stopy procentowe
3. **Kryzys COVID-19:** wprowadzenie na masową skalę dochodu podstawowego, druk pieniędzy przez NBP, gwałtowny wzrost zadłużenia, negatywne realne stopy procentowe, praca zdalna stanie się normą, zatrzymanie globalizacji

O Aesco Group

- **Finanse** Audyty **Oszczędności** dla JST
- Od **2011** pracujemy z **lokalnymi liderami**, żeby mogli działać jak **najskuteczniej**, budując **lepszą przyszłość** swojego miasta czy gminy
- Robimy to poprzez **pozyskiwanie finansowania na inwestycje**, doradzanie w sprawach **finansów i zadłużenia** oraz **szkolenia i audyty**

512

zrealizowanych projektów

6 167 mln zł

pozyskanego finansowania

578 mln zł

wygenerowanych oszczędności

Jaka odpowiedź na kryzys?

- W kryzysie „gotówka jest królem”
- Rząd – druk pieniędzy i **masowe zadłużanie**
- Sytuacja **Budżetu Państwa** po 2 miesiącach „lockdownu”
- **A co z samorządami?**

BUSINESS INSIDER E-MOBILITY FIRMY FINANCE TWOJE PIENIĄDZE GIEŁDA TECHNOLOGIE

NBP odkupił obligacje za 9,4 mld zł, w tym papiery BGK i PFR

PAP
🕒 13 maja, 15:15 🔥 2 195

Narodowy Bank Polski odkupił na śródownym przetargu 4 serie obligacji za 9,4 mld zł, w tym 1 serię obligacji rządowych za 100 mln zł, a także obligacje BGK za 4,07 mld zł i Polskiego Funduszu Rozwoju za 5,26 mld zł. Wcześniej zadeklarował odkup za maksymalnie 15 mld zł.

To już szósty przetarg skupu obligacji NBP. **Do tej pory NBP zebrał z rynku papiery w sumie za 72,1 mld zł, z czego 50,3 mld zł obligacji rządowych i 21,8 mld zł gwarantowanych przez Skarb Państwa obligacji PFR i BGK.**

Kolejny w tym miesiącu przetarg odkupu obligacji NBP zaplanował na 27 maja.

ZOBACZ TAKŻE

 Tak drugi największy bank w Polsce pokonał koronawirusa. Marże poszły w górę

 CD Projekt chce kupić obligacje Polski i trzech innych państw za kilkaset milionów złotych

Zrzut ekranu

Jaka odpowiedź na kryzys?

Czerwińska: wskutek kryzysu poziomy zadłużenia osiągną niespotykane rozmiary

PAP

opublikowano: wczoraj, 18-05-20

Wskutek kryzysu wskaźniki zadłużenia osiągną niespotykane do tej pory rozmiary, a poziom deficytu sektora finansów publicznych - wielkości nienotowane od czasów II wojny światowej - powiedziała w poniedziałek wiceprezes EBI Teresa Czerwińska.

Czerwińska wzięła udział w poniedziałek w sesji towarzyszącej EEC Online (Europejski Kongres Gospodarczy) poświęconej europejskiej odpowiedzi na kryzys. Wyraziła wiarę, że wspólne wysiłki i skoordynowane działania przynioszą efekt i pozwolą na złagodzenie skutków pandemii i relatywnie szybki powrót do normalności.

Zobacz więcej

Teresa Czerwińska

Fot. Mat. pras. EBI

Zaznaczyła, że owa normalność nie będzie taka sama jak przedtem, a skutki COVID odcisną swoje piętno nie tylko na życiu gospodarczym. Zdaniem byłej minister finansów skutki gospodarcze obecnego kryzysu będą dużo bardziej dotkliwe, niż skutki kryzysu lat 2008-2009.

"Ten kryzys dotyczy w bezpośredni sposób sfery realnej gospodarki, w odróżnieniu od kryzysu poprzedniego, który generowany był przez kryzys finansowy" - zauważyła.

Z ostatniej chwili

- 09:21** LOT przedłuża zawieszenie lotów międzynarodowych do 14 czerwca
- 09:16** Wielka Brytania ogłosiła politykę celną
- 08:50** Moderna chce sprzedać 1,3 mld USD
- 08:31** Rekordowy spadek sprzedaży nowych aut w Europie w kwietniu
- 08:21** Wzrosty na rynkach akcji w Azji
- 08:03** Lagarde: EBC będzie kontynuować QE pomimo werdyktu w Niemczech
- 08:00** Zys netto R22 wzrósł

Jaka odpowiedź na kryzys?

Powołując się na dane statystyczne poinformowała, że z szacunków wynika, iż na skutek pandemii gospodarka światowa skurczy się o ponad 3 proc., czyli znacznie bardziej niż w latach 2008-2009, a zgodnie ze scenariuszem bazowym, który zakłada zatrzymanie pandemii w drugiej połowie tego roku, odbicie gospodarcze w 2021 r. wyniesie 5,8 proc. Jednocześnie, zdaniem Czerwińskiej, gospodarka europejska odczuje ten kryzys znacznie bardziej dotkliwie niż Polska - skurczy się ok. 7,4 proc., wobec spadku PKB Polski w wysokości o ok. 4,3 proc. w 2020 r.

"Niemniej poziom produkcji, poziom usług, poziom rozwoju gospodarczego z roku 2019, jeszcze co najmniej przez dwa lata będzie dla nas nieosiągalny. Odpowiedź na tak potężny szok gospodarczy będzie w znacznej mierze należała do instrumentów polityki fiskalnej. Prognozuje się, że wskaźniki zadłużenia osiągną niespotykane do tej pory rozmiary na skutek zarówno pomocy publicznej, jak i efektu mianownikowego, czyli obniżenia się dynamiki produktu krajowego brutto" - powiedziała.

Dodała, że prognozy mówią, iż poziom długu publicznego wobec PKB po raz pierwszy przekroczy w UE 100 proc., a w przypadku Polski najprawdopodobniej zbliży się do poziomowi 60 proc. PKB.

"Deficyt sektora finansów publicznych jeszcze w bieżącym roku przewyższy poziomy, które pamiętamy z lat 2009-2010, w przypadku Polski zbliży się do 10 proc. PKB, przekraczając 8 proc. dla krajów UE i 18 proc. dla Stanów Zjednoczonych" - powiedziała wiceprezes EBI.

08:00 Zysk netto KZZ wzrosł
proc.

07:49 Tesla sprzedała w kwiecie
o 64 proc. mniej aut
w Chinach

07:46 Dębica znów ma problem
z podatkami

07:43 GPW ustaliła dzień dyktando

WIĘCEJ

W co najbardziej w JST uderzy kryzys?

1. Zachowanie **płynności bieżącej**, tj. możliwość regulowania zobowiązań na czas
2. Niezakłócona **obsługa zobowiązań dłużnych** (odsetek i rat kapitałowych)
3. **Zgodność działań z prawem** ustrojowym JST, finansów publicznych i nadzorem RIO
4. **Możliwość finansowania inwestycji** prorozwojowych ze środków własnych, dotacji i z finansowania zewnętrznego (długu)

Gwałtowny spadek dochodów bieżących

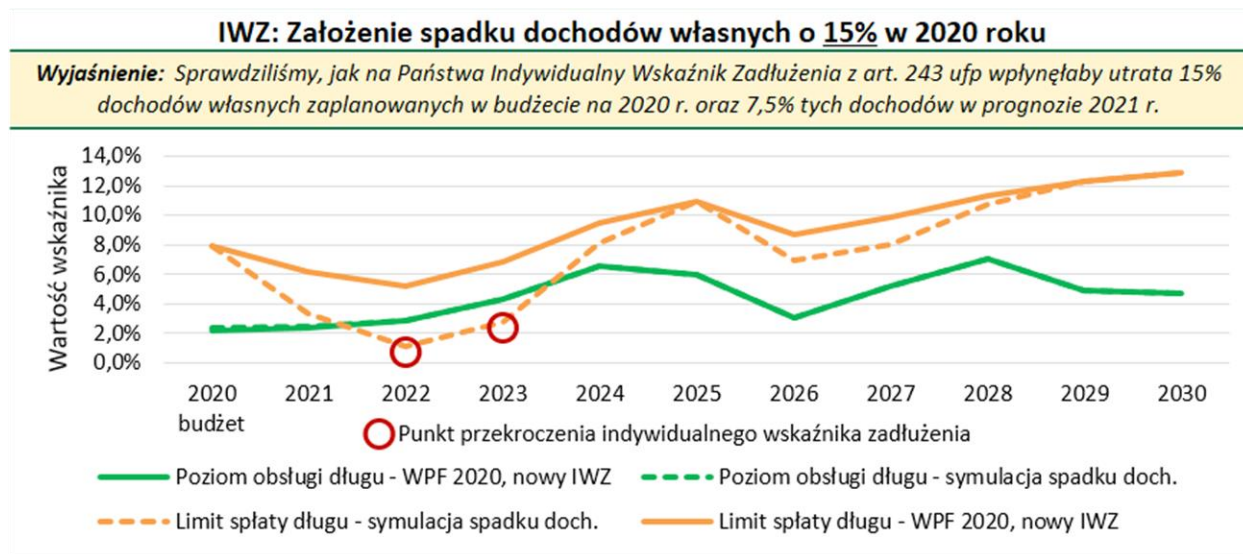
1. Przyczyny: bezrobocie, bankructwa firm
2. Popatrzmy na liczby...
 - Dochody bieżące własne JST 2019: **124,6 mld zł** 15% to 18,7 mld zł, 25% to 31 mld zł.
 - W tym PIT 50,2 mld zł
 - W tym CIT 7,8 mld zł
3. Czy wydatki bieżące są w stanie spaść o tyle do końca 2020 roku?

Skutek: utrata płynności finansowej (lato 2020)

Utrata zdolności kredytowej

Scenariusz 1:

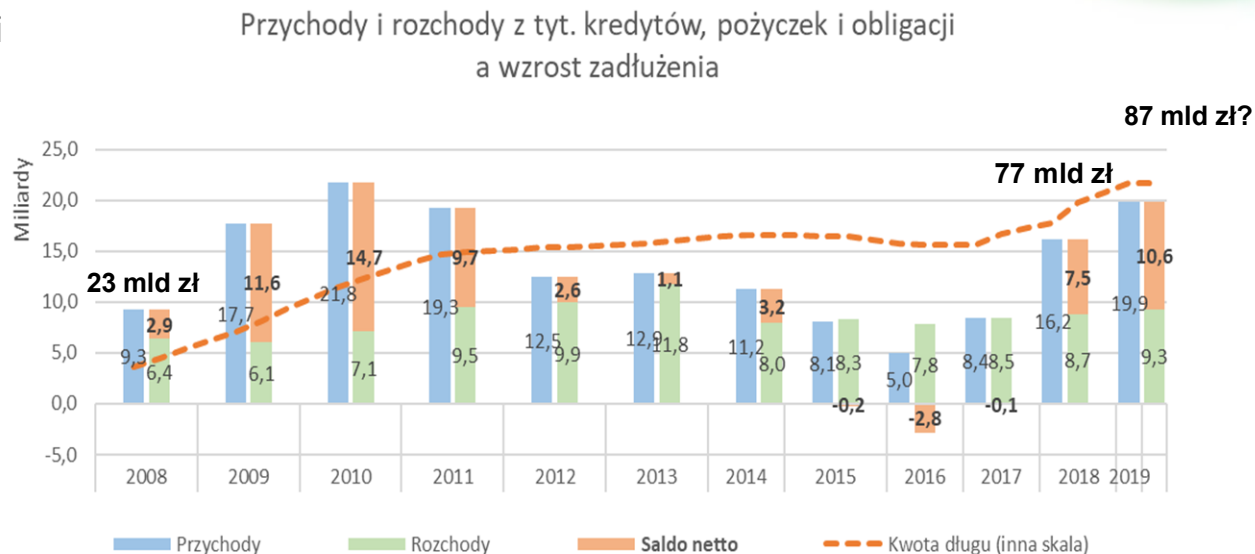
- spadek **dochodów własnych** (PIT, CIT, podatek od nieruch., PCC, czynsze, podatki lokalne i pozost.) o 20% od kwietnia 2020 – **rocznie 15%, a w 2021 o 7,5% w stosunku do planu**

Utrata zdolności kredytowej

■ Skutki nieoczywiste

- ▶ Ryzyko braku płynności
- ▶ Ryzyko refinansowania
- ▶ Ryzyko cen długu

Sytuacja sektora bankowego

Aktualizacja: 17.04.2020, 06:18 Publikacja: 16.04.2020

RZECZPOSPOLITA

Widmo ogromnych odpisów wisi nad bankami

Banki szykują się na kryzys gospodarczy będący skutkiem pandemii koronawirusa i sygnalizują, że **wzrosną ich straty kredytowe**. Ich skala może być znacznie **większa niż w poprzednim globalnym kryzysie finansowym**.

Natura tamtego kryzysu była zupełnie inna, miał on źródło w sektorze finansowym i rozprzestrzenił się na realną gospodarkę. Teraz przyczyna jest medyczna i problem najpierw dotyka firm i pracowników, ale może rozlać się na sektor finansowy.

– Wiele wskazuje na to, że kryzys spowodowany pandemią będzie głęboki, a firmy mogą mieć poważne problemy. Nie można go lekceważyć. To **z pewnością odbije się negatywnie na odpisach kredytowych także polskich banków**. Trudno już teraz powiedzieć, w jakim stopniu urosną odpisy kredytowe, bo niepewność jest ogromna – mówi Rafał Kozłowski, **wiceprezes PKO Banku Polskiego**.

Wskazuje, że **faktyczną skalę problemów banki poznają dopiero, gdy zobaczą wyniki finansowe firm za II kwartał, czyli stanie się to najwcześniej w połowie III kwartału**. – **Analitycy przewidują dwu-, trzykrotny wzrost salda rezerw kredytowych**. To wstępna ocena, która ze względu na wysoką niepewność może być jeszcze **niedoszacowana** – podkreśla szef finansów PKO BP.

Analitycy przypominali w ostatnich raportach kryzys finansowy sprzed dekady, gdy na koniec 2008 r. banki odzwierciedliły drastyczne pogorszenie otoczenia gospodarczego, tworząc większe odpisy (urośli z około 1,6 do 5 mld zł, a w 2009 r. sięgnęły 11 mld zł). **Koszty ryzyka sięgnęły wtedy prawie 2 proc., dzisiaj wynoszą około 0,89 proc., ale same banki nie wiedzą, czy także teraz wskaźnik ten więcej niż podwoi się i dojdzie w okolice 2 proc.**

Gdyby tak się miało stać, w ogromnym stopniu obniżyłoby to zysk sektora, bo **saldo odpisów musiałoby urosnąć z 9 mld zł w 2019 r. do 20 mld zł**. Dla porównania **wynik operacyjny sektora, czyli uwzględniający już koszty ryzyka i operacyjne, wyniósł 19,8 mld zł w 2019 r.**

Potencjalne konsekwencje epidemii dla JST (pozytywne)

3. Już się dzieje:

- a) Spadek stóp referencyjnych WIBOR
- b) Spadek cen usług budowlanych (oszczędności na wydatkach majątkowych)
- c) Usprawnienie procesów

4. W ciągu kolejnych 12 miesięcy:

- a) Obniżenie wydatków operacyjnych (bieżących)
- b) Wzmocnienie pozycji skarbnika

Polecam artykuły

Wspólnota z 4.04.2020 r.

ADMINISTRACJA

KORONAWIRUS

Finanse samorządowe jeszcze bardziej zagrożone

Epidemia negatywnie odbija się na finansach JST – przestoje w pracy przedsiębiorstw i zwolnienia pracowników oznaczają zdecydowanie niższe niż prognozowano wpływy do samorządowych kas. Jest to szczególnie odczuwalne w gminach, w których duże znaczenie ma branża turystyczna i rozrywkowa, obecnie niemal zupełnie niefunkcjonująca. A warto zaznaczyć, że tegoroczne budżety w wielu JST uchwalono z dużym trudem – ubiegłoroczna reforma podatkowa obniżająca wysokość podatku PIT i wprowadzająca tzw. PIT zero dla osób do 26. roku życia, a także podniesienie płacy minimalnej, utrudniły zbilansowanie finansów.

Autor: Mariusz Golaszewski*

W ciągu zaledwie kilku tygodni samorządy zmuszone zostały do przestawienia się na zupełnie nowe tory funkcjonowania. Zamknięcie urzędów obsługujące wyłącznie drogą mailową i telefoniczną, próby wdrażania pracy zdalnej, a przy tym podejmowanie kolejnych działań na rzecz ograniczenia rozprzestrzeniania się epidemii koronawirusa – to wyzwania, z którymi musiały zmierzyć się wszystkie JST. Wszystko to w warunkach chaosu, sporów kompetencyjnych i w dużej mierze działając po omacku – bo i sytuacja jest nieprzewidywalna.

Samorządowcy z dużym niepokojem siedzieli nocy nad projektem budżetu an-

lan i działań bieżących. Pewne światło na to zagadnienie rzuca kolejny artykuł, w którym stwierdza się: „w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i związanego z tym ryzyka istotnego naruszenia terminów i warunków realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego” – bez uszczegółowienia, iż chodzi o zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19.

Zwolnienie od podatków

Samorządy będą miały swój udział we wspieraniu przedsiębiorców, którym grozi utrata płynności finansowej w związku z epidemią koronawirusa. Nowelizacja wprowadza możliwość umorzenia podatku od nieruchomości za część 2020 r. w drodze uchwały rady gminy. Rada może też zdecydować o odroczeniu płatności rat tego podatku za kwiecień, maj i czerwiec, jednak maksymalnie do końca września. Dotyczy to wyłącznie „wskazanych grup przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z pogorszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19”. Wbawę wcześniejszym obciążom części

Wojt, burmistrz lub prezydent może samodzielnie dokonywać zmian w budżecie samorządowym w zakresie planu dochodów i wydatków, a także przenoszenia środków między działami klasyfikacji budżetowej. Może też zmienić plan wydatków jednostek organizacyjnych JST i skorygować wieloletnią prognozę finansową, jednak zmiany te nie mogą wiązać się z pogorszeniem wyniku budżetu samorządu. Nie jest wymagana zgoda komisji budżetowej na zmianę przeznaczenia rezerwy celowej lub utworzenie nowej. W gestii władz jest zmiana limitu zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, ale tylko w zakre-

<http://aesco.com.pl/strefa-wiedzy>

<http://aesco.com.pl/youtube>

<http://facebook.com/AescoGroup>

Duży kryzys w finansach JST i... kilka zmian na lepsze

Duży kryzys w finansach JST i... kilka zmian na lepsze. Pandemia COVID-19 wstrząsnęła polską gospodarkę przypadkiem samorządowych finansów. Kryzys jest tym głębszy, że jeszcze kilka miesięcy temu nikt nie scenariusza. Jak pandemia wpłynęła na samorządowe finanse i jakich jeszcze zmian możemy się spodziewać?

➡ Podziel się

Czy to kryzys czy już katastrofa? Odbudujmy się przez inwestycje!

Kryzys. To słowo od początku pandemii koronawirusa dominuje w dyskusjach o samorządowych finansach: katastrofa. Wszystkie wysiłki i myśli władz gmin skierowane są na „gaszenie pożaru”. Ale są i takie, które planują odbudowę lokalnych finansów. Nie ma chyba w Polsce gminy, która nie odczu-

➡ Podziel się

Tarcza antykryzysowa x.0: pakiet rozwiązań dla jednostek samorządu terytorialnego

Podczas gdy druga wersja specustawy antykryzysowej została już podpisana przez prezydenta, rząd zmian. Tarcza antykryzysowa x.0 (projekt z 10.04.2020 r.) to pakiet rozwiązań, które mają ułatwić jednostkom samorządu przetrwanie trudnego czasu pandemii i uporać się z jej długofalowymi konsekwencjami. Pierwsza wersja wprowadzone do niej poprawki spotkały się

➡ Podziel się

Jak uratować finanse JST przez załamaniem z powodu koronawirusa COVID

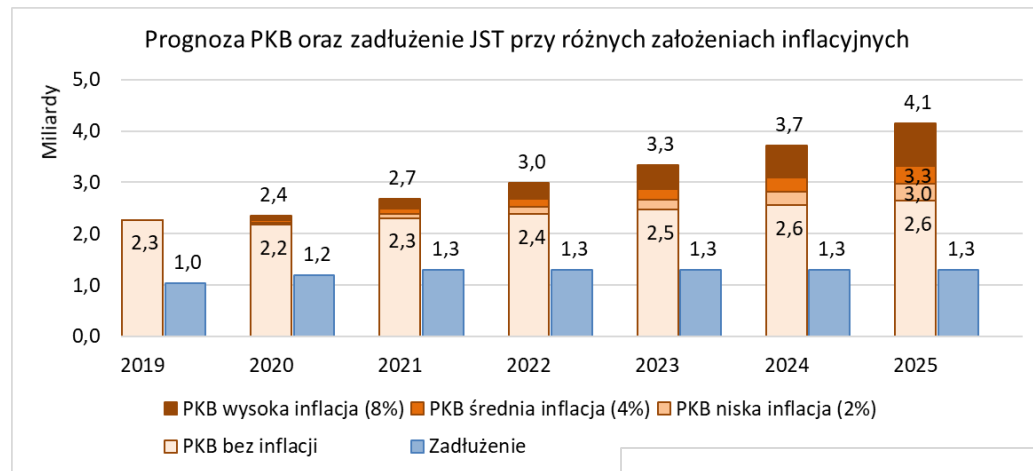
Wpływ załamania gospodarczego na płynność finansową i sytuację zadłużeniową JST. Epidemia koronawirusa wpłynęła na finanse samorządów. Rosną wydatki, a wpływy drastycznie maleją. Jak zapobiec finansowemu kolapsowi samorządu przez trudny czas kryzysu. Nikt nie ma już chyba wątpliwości, że w gospodarce – choć trudny jeszcze

➡ Podziel się

Finanse samorządowe w dobie koronawirusa ("Wspólnota" z 4.04.2020)

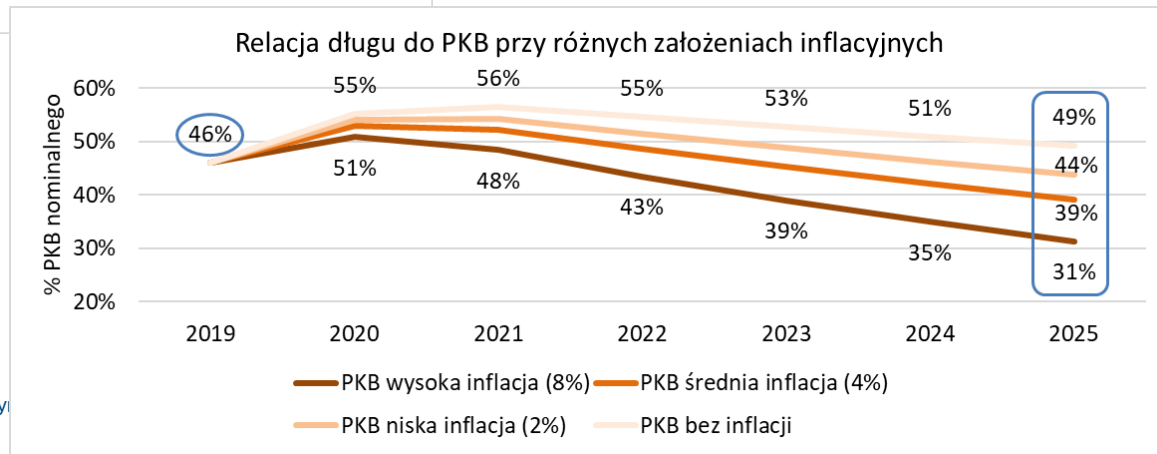
Czy my nie upadniemy pod ciężarem długu?

Druga część webinaru zaczyna się tutaj!

Zapraszamy pod adres:

<https://www.youtube.com/watch?v=ypQtCs3CYwY>

Ryzyko związane z bankami spółdzielczymi

CZY

3
42

BANK SPÓŁDZIELCZY W

w zł

wyliczenie kapitałów własnych na 31.12.2019r	
Fundusz udziałowy zamortyzowany	468 800,00
Fundusz zasobowy	12 842 574,73
Fundusz ogólnego ryzyka	980 000,00
Fundusz rezerwowy	0,00
Fundusz z aktualizacji wyceny aktywów finansowych (+/-)	-5 397,30
Fundusz z aktualizacji wyceny majątku trwałego (wyłączenie 60%)	0,00
Wartości niematerialne i prawne (-)	-18 480,09
Pomniejszenia Tier 1	-74 575,94
Kapitał Tier I	14 192 921,40
Rezerwa na ryzyko ogólne	686 000,00
Pomniejszenia Tier 2	-35 948,03
Pożyczka podporządkowana	0,00
Kapitał Tier II	650 051,97
Łączny kapitał (Tier I i Tier II)	14 842 973,37

łączny wskaźnik kapitałowy na dzień 31.12.2019r.	17,01
suma bilansowa na dzień 31.12.2019	179 036 847,91
łączny kapitał	14 842 973,37
Plan naprawczy	NIE
przynależność do IPS	od 01.04.2020
	do SSOZ BPS

Najważniejsze wskazówki:

1. Wskaźniki kapitałowe: min wg ustawy 10,5%, **najlepiej powyżej 13%-15%** (będzie mocno spadał w obecnej sytuacji)
2. Plan naprawczy: **NIE**
3. Przynależność do IPS: **TAK**
4. Łączny kapitał: **jeśli ujemny to jest katastrofa!** Jeśli za mało dodatni to będzie to widać we wskaźniku kapitałowym - będzie za niski
5. Żądać informacji co kwartał!
6. W jakim trybie? Bez żadnego trybu!

Zwiększenie uprawnień organu wykonawczego – budżet i WPF

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji **zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19** wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu lub zarząd województwa może (do końca 2020 roku):

- ✓ dokonywać zmian w planie dochodów i wydatków budżetu JST, w tym **przeniesień wydatków między działami klasyfikacji budżetowej** oraz
- ✓ dokonywać zmian w WPF i w planie wydatków budżetu związanych z **wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych przez jednostkę**.

Ustawodawca zastrzegł jednocześnie, że **wprowadzane zmiany nie mogą pogorszyć wyniku finansowego budżetu** danej jednostki.

Zwiększenie uprawnień organu wykonawczego – limity zadłużenia i równowaga budżetu operacyjnego

- Do końca 2020 roku **w celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19** organy wykonawcze JST będą mogły:
 - ✓ zmieniać limit zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, w związku z możliwością **podwyższenia limitu zobowiązań na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu** budżetu.
 - ✓ Dodatkowo w roku 2020 **wydatki bieżące** budżetu jednostki samorządu terytorialnego **będą mogły być wyższe niż dochody bieżące, powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki**. Ustawodawca zastrzegł jednak, że chodzi tutaj o wydatki bieżące ponoszone w celu realizacji zadań związanych z **przeciwdziałaniem COVID-19** w części, w jakiej zostały sfinansowane środkami własnymi.

Wybrane przepisy z projektu „tarczy x.0” z 10.04.2020 - art. 242 ufp

Art. 15zoa

1. W roku 2020 jednostka samorządu terytorialnego dokonując zmian budżetu **może przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ustawy** o finansach publicznych, o kwotę:
 - a) **planowanych wydatków bieżących ponoszonych** w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w części, w jakiej zostały sfinansowane dochodami majątkowymi lub przychodami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 1-4 (emisje obligacji, kredyty, pożyczki, prywatyzacja majątku jst) i pkt 7 ustawy o finansach publicznych (spłaty udzielonych pożyczek w latach ubiegłych);
 - b) **planowanego ubytku w dochodach będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.**
2. **Ubytkiem w dochodach** jednostki samorządu terytorialnego będącym skutkiem wystąpienia COVID-19, o którym mowa wyżej, **jest zmniejszenie dochodów, obliczone jako różnica między dochodami jednostki planowanymi w zmianie budżetu, o której mowa w ust. 1, a planowanymi dochodami (za cały rok 2020) wykazanymi przez jednostkę w sprawozdaniu budżetowym za pierwszy kwartał 2020 r.**

Wybrane przepisy z projektu „tarczy x.0” z 10.04.2020 - art. 242 ufp

3. Przez dochody, o których mowa w ust. 2, rozumie się **dochody podatkowe**, o których mowa w art. 20 ust. 3, art. 22 ust. 3 (*dochody z tytułu: podatku od nieruchomości; podatku rolnego; podatku leśnego; podatku od środków transportowych; podatku od czynności cywilnoprawnych; podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej; wpływów z opłaty skarbowej; wpływów z opłaty eksploatacyjnej; udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych; udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych*) i art. 24 ust. 3 (*dot. województw*) ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 23 i 374) **powiększone o opłatę miejscową i uzdrowiskową**.
4. Ubytek dochodów obliczony w sposób określony w ust. 2 **podlega pomniejszeniu o kwoty uzupełnienia dochodów** otrzymane przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie art. 15Zof (1. W roku 2020 rezerwa, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, może być zwiększona środkami z rezerwy celowej budżetu państwa przeznaczonej na zwiększenie subwencji ogólnej. Ust. 2. W roku 2020 środki rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, mogą być przeznaczane także na uzupełnienie dochodów jednostek samorządu terytorialnego, zmniejszonych na skutek wystąpienia COVID-19).
5. Na koniec roku budżetowego 2020 **ocena spełnienia zasady** określonej w art. 242 ustawy o finansach publicznych **następuje z uwzględnieniem wykonanych wydatków bieżących ponoszonych w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19** oraz **ubytku w wykonanych dochodach, będącego skutkiem wystąpienia COVID-19**.

Zmiana konstrukcji wskaźnika z art. 243 ufp (IWZ)

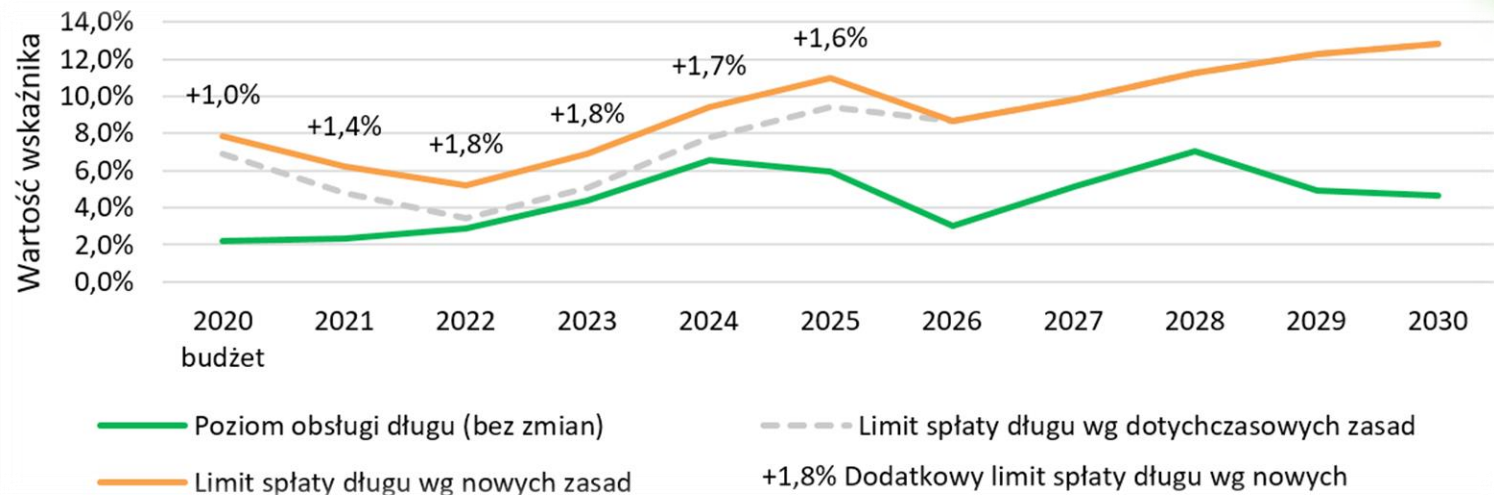
Ustalając na lata 2020-2025 relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego, **wydatki bieżące budżetu jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu.**

$$\frac{R + O_{+Prowizje}}{Db - Db_{celowe}} \leq \sum_{i=1}^3 \frac{(Db - Db_{UE}) + Sm - (Wb - O + Wb_{UE})}{Db - Db_{celowe}} : 3$$

Opis oznaczeń:

<https://aesco.com.pl/co-sie-zmienilo-w-art-243-ustawy-o-finansach-publicznych-od-2020-r/>

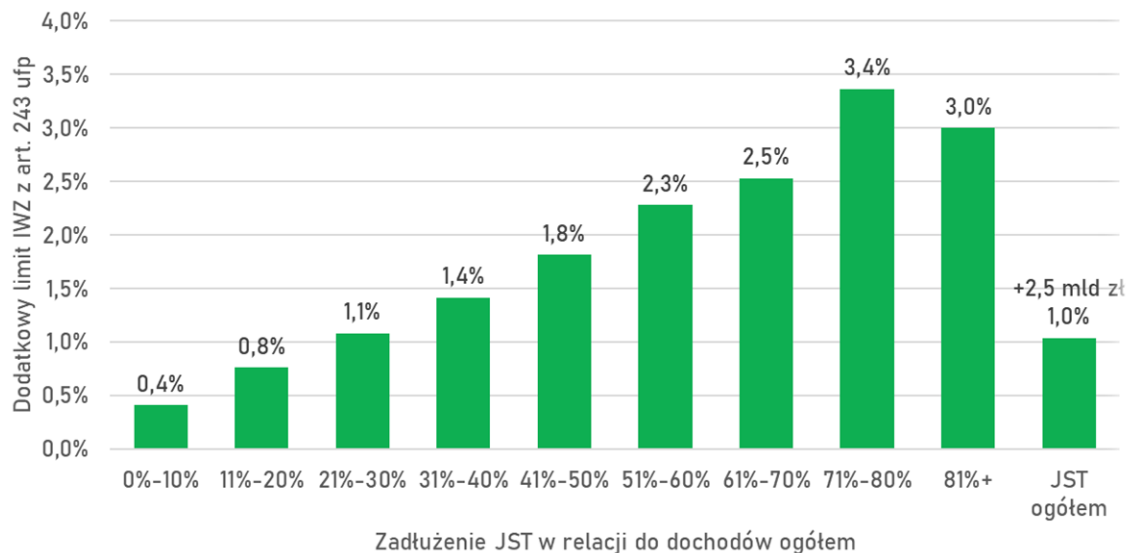
Znaczenie zmiany w IWZ dla zdolności kredytowej

Państwa analiza recesji: Wykres 1

Średni wzrost limitu IWZ a zadłużenie samorządów

Średni wzrost limitu IWZ dzięki zmianie art. 243 ufp w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej (art. 31zl ustawy) a zadłużenie samorządów

Wybrane przepisy z projektu „tarczy x.0” z 10.04.2020 - art. 243 ufp

Art. 15zob.

1. **Ograniczenia określonego w art. 243 ust. 1** ustawy o finansach publicznych w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, **nie stosuje się do wykupów papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciągniętych w 2020 r. do kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki będącego skutkiem wystąpienia COVID-19.** Przepis art. 15zoa ust. 2 -4 stosuje się odpowiednio.

2. Ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jednostki samorządu terytorialnego:

- a. na lata 2020-2025 wydatki bieżące budżetu podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące na obsługę długu; (...);
- b. **na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w 2020 r. w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19.**

3. Zaciągnięcie zobowiązań, o których mowa w ust. 1, nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. **Regionalna izba obrachunkowa** wydając opinię o możliwości spłaty tych zobowiązań, ocenia w szczególności **wpływ planowanych zobowiązań na realizację zadań publicznych.**

Wybrane przepisy z projektu „tarczy x.0” z 10.04.2020 - art. 243 ufp

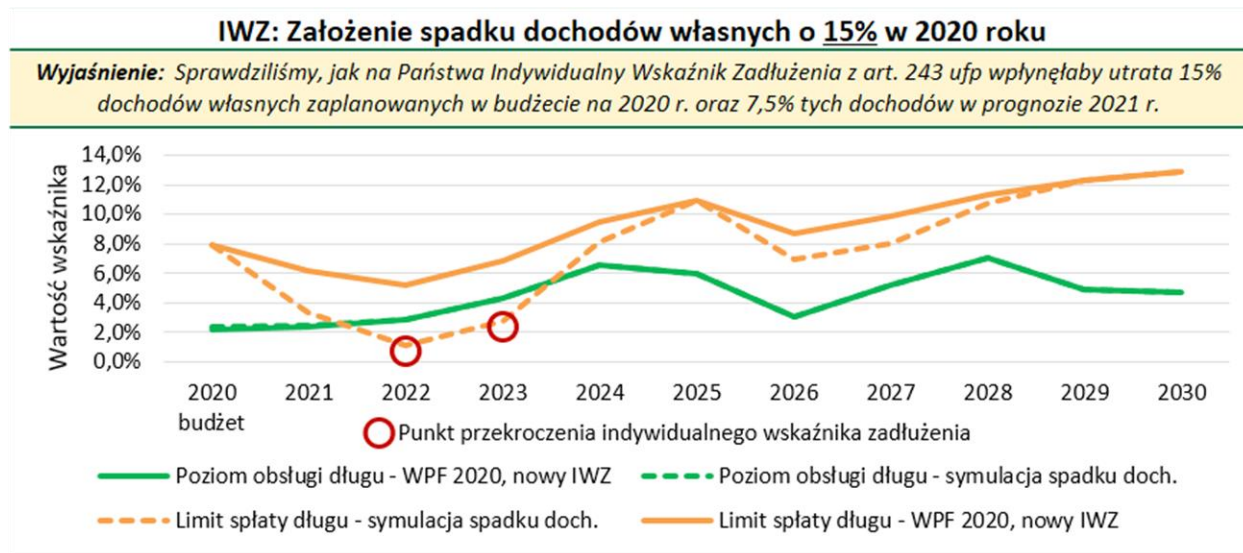
Art. 15zoc.

1. **Na koniec** roku budżetowego **2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 80% wykonanych dochodów** ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym.
2. **W trakcie** roku budżetowego **2020 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec kwartału nie może przekraczać 80% planowanych w danym roku budżetowym dochodów** tej jednostki.
3. Relacje, o których mowa w ust. 1 i 2, **mogą być niezachowane** jedynie w przypadku, gdy jednostka samorządu terytorialnego **spełnia ograniczenie w zakresie spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, określone w art. 243 ust. 1 ustawy** o finansach publicznych bez zastosowania wyłączenia określonego w art. 15zob ust. 1. *(przychody na utracone dochody bieżące)*

Konsekwencje kryzysu w gospodarce dla finansów JST - IWZ

Scenariusz 1:

- spadek **dochodów własnych** (PIT, CIT, podatek od nieruch., PCC, czynsze, podatki lokalne i pozost.) o 20% od kwietnia 2020 – **rocznie 15%, a w 2021 o 7,5% w stosunku do planu**

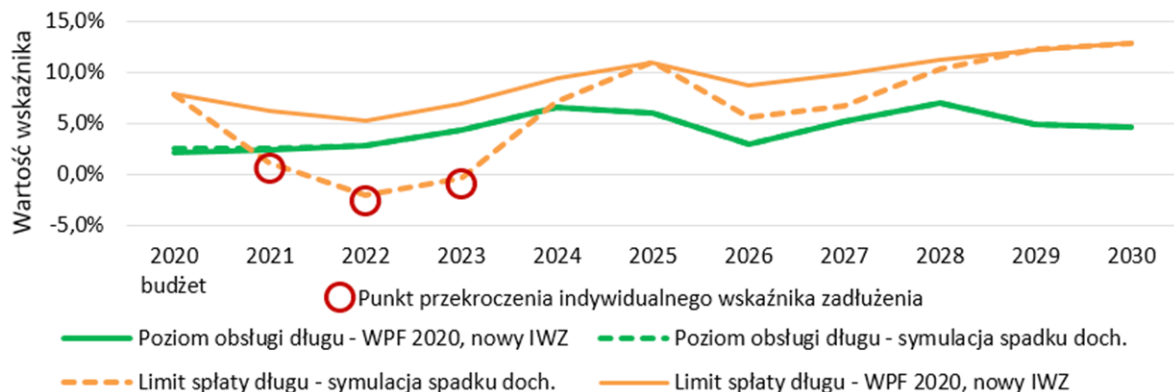
Konsekwencje kryzysu w gospodarce dla finansów JST - IWZ

Scenariusz 2:

- spadek **dochodów własnych** (PIT, CIT, podatek od nieruch., PCC, czynsze, podatki lokalne i pozost.) o 20% od kwietnia 2020 – **rocznie 25%**, a w 2021 o **12,5%** w stosunku do planu

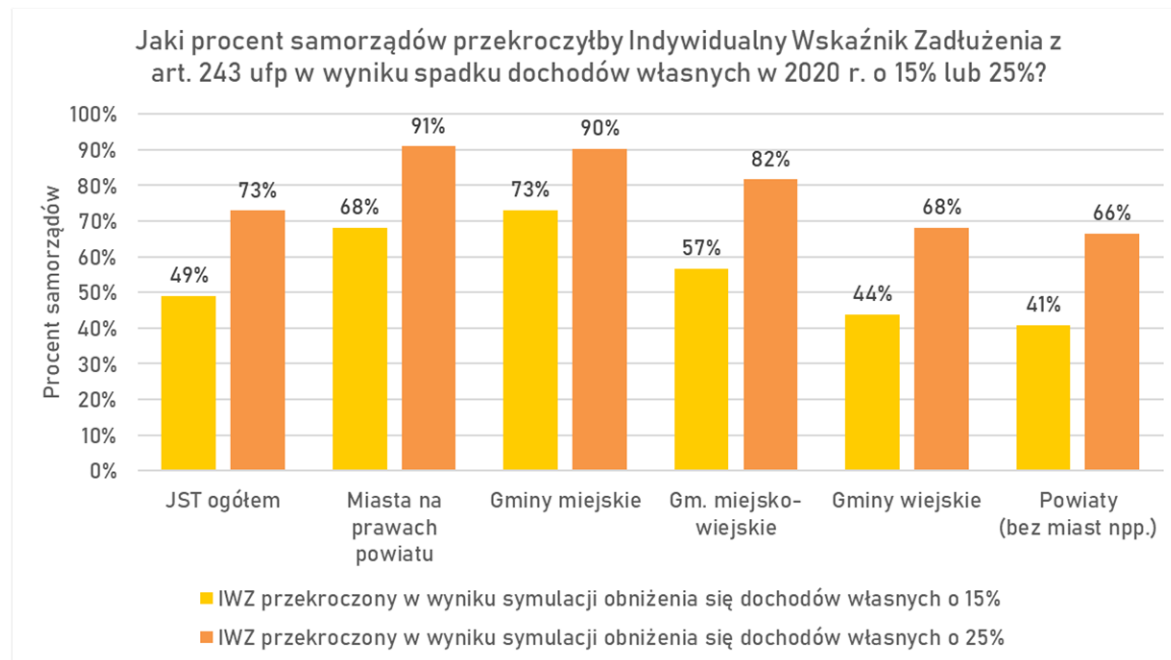
IWZ: Założenie spadku dochodów własnych o 25% w 2020 roku

Wyjaśnienie: Wykres poniżej jest analogiczny do poprzedniego, przy czym tutaj symulujemy wpływ utraty 25% dochodów własnych zaplanowanych w budżecie na 2020 r. oraz 12,5% tych dochodów w prognozie 2021 r.

Konsekwencje kryzysu w gospodarce dla finansów JST - IWZ

Scenariusz 1 i 2 – zestawienie zagregowane złamania IWZ

Konsekwencje kryzysu w gospodarce dla finansów JST - IWZ

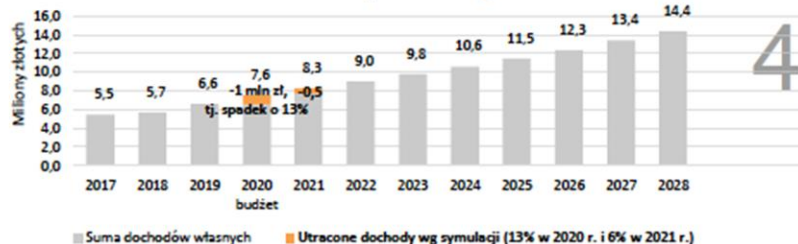
Państwa analiza recesji: Wykresy 4-6

Wynik stress-testu zdolności obsługi długu w recesji 2020

**-1
mln zł**

Jeżeli o tyle spadną dochody samorządu względem kwoty zaplanowanej w projekcie budżetu na 2020 r., samorząd utraci zdolność do obsługi posiadanego i zaplanowanego długu wymaganą wg art. 243 ufp. Wskazana kwota stanowi 13% zaplanowanych przez samorząd dochodów własnych bieżących (tj. innych niż dochody celowe i subwencje). Szczegóły przedstawiają wykresy poniżej.

Dochody własne bieżące

4

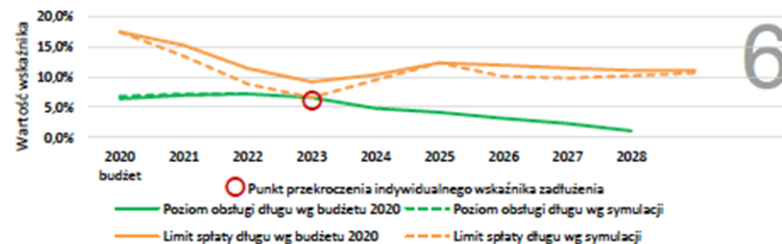
Nadwyżki bieżące (różnica pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi)

5

Indywidualny wskaźnik zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Wyjaśnienie: Wskaźnik został obliczony w oparciu o nowe zasady przyjęte w ustawie z dnia 31.03.2020 o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...)

6

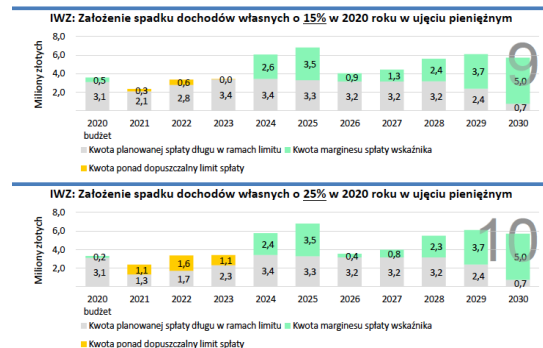
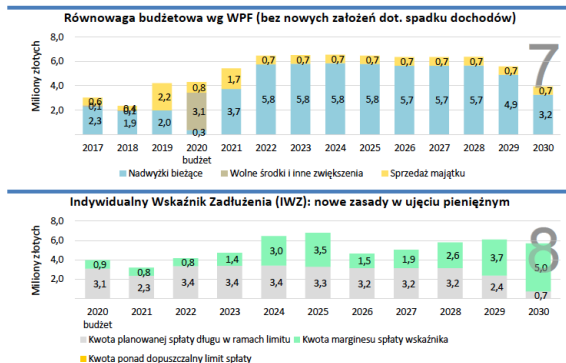
Co można zrobić?

Płynność bieżąca:

- I połowa roku: zachowanie wolnych środków z 2019 roku, zaciągnięcie przychodów na maksymalne inwestycje
- II połowa roku: zaciągnięcie przychodów na utratę dochodów (wyłączone z IWZ wg tarczy x.0)

Art. 243:

restrukturyzacja zadłużenia: przedpłata rat istniejącego długu z 2021-2023 i przesunięcia terminów spłaty, ewentualnie konsolidacja

Dla pierwszych 15 JST: indywidualne omówienie Państwa analizy

Jeśli prześlą Państwo zgłoszenie na e-mail analizy@aesco.com.pl umówimy rozmowę telefoniczną, podczas której przedstawimy rekomendacje w zakresie koniecznych działań.

Proszę o informację, że brali Państwo udział w tym szkoleniu

Tarcza Antykrzysowa: zmiany w limitacji zadłużenia JST

+0,1 mln zł

O tyle wzrosnie Państwa limit spłaty długu w 2020 roku w ramach tzw. Tarczy Antykrzysowej. 31.03.2020 Sejm zmienił zasady limitacji zadłużenia JST na lata 2020-2025 (art. 312). Od teraz przy obliczaniu indywidualnego wskaźnika zadłużenia z art. 243 u.p. wydatki bieżące będą pomniejszane o wydatki na obsługę długu (odsetki i prowizje). Podniesie to zdolność obsługi długu przez samorządy od 2020 roku i pomoże przezwyciężyć spadek dochodów w wyniku pandemii COVID-19.

Indywidualny Wskaźnik Zadłużenia (IWZ): dotychczasowe i nowe zasady w Państwie JST

IWZ: Założenie spadku dochodów własnych o 15% w 2020 roku

Wynikanie: Sprawdziliśmy, jak na Państwa Indywidualny Wskaźnik Zadłużenia z art. 243 u.p. wpłynęłoby utrata 15% dochodów własnych zaplanowanych w budżecie na 2020 r. oraz 7,5% tych dochodów w prognozie 2021 r.

IWZ: Założenie spadku dochodów własnych o 25% w 2020 roku

Wynikanie: Wykres poniżej jest analogiczny do poprzedniego, przy czym tutaj symulujemy wpływ utraty 25% dochodów własnych zaplanowanych w budżecie na 2020 r. oraz 12,5% tych dochodów w prognozie 2021 r.

Wynik stress-testu zdolności obsługi długu w recesji 2020

-0,6 mln zł

Jeżeli o tyle spadną dochody samorządu względem kwoty zaplanowanej w projekcie budżetu na 2020 r., samorząd utraci zdolność do obsługi posiadanego i zaplanowanego długu wymaganą wg art. 243 u.p. Wskazana kwota stanowi 21% zaplanowanych przez samorząd dochodów własnych bieżących (tj. innych niż dochody celowe i subwencje). Szczegóły przedstawiają wykresy poniżej.

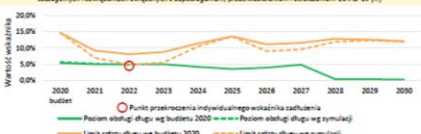

Nadwyżki bieżące (różnica pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi)

Indywidualny wskaźnik zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Wynikanie: Wskaźnik został obliczony w oparciu o nową zasadę przyjętą w ustawie z dnia 31.03.2020 o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (...)

Zanotujemy, że kwota ta jest szacunkowa i nie stanowi rekomendacji

Mariusz Gołaszewski

Prezes Zarządu Aesco Group Sp. z o.o.

e-mail: biuro@aesco.com.pl

www.aesco.com.pl

facebook.com/AescoGroup

Tel. 22 213 81 60